

Хронолог между Видин и Ница. Откъснат от времето

Катерина Георгиева

Спектакълът е част от културната програма на Българското европредседателство и е създаден в рамките на проект „Хронолог – разказвачът на време“, който се изпълнява в партньорство на КТ-Видин с Куклен театър „De la massue“ – Ница, Франция. Режисьор и сценограф е Езекел Гарсия Ромеу. Драматург Лоран Каийон. Звукова среда Ангел Симитчиев. Музика на живо Жоро Иванов. Участват: Ирослав Петков, Христо Иванов, Маргарита Костова, Теодора Рашед, Пламен Кънев. Премиера 12.4.2018 г., Видин. Игрена в София във Френския институт на площад „Славейков“.

„Хронолог“ е видинско-френско приключение, което трябваше да получи далеч по-активно отразяване в културните пространства. Проект, който е заченал своя корен някъде далеч в Северозападна България, на която театралната гилдия гледа по-срамно от спектакъл в Люлин, и е пуснал канали за взаимодействие с Франция, със сигурност провокира моето професионално любопитство. И през един спокоен ден се оказвам пред Френския институт на „Славейков“. Оглеждам се за познати колеги, за шумната театрална бохемия на София и виждам само един малък процент от нея. Чудя се, как се раждат навалиците, но това сега е друг философски въпрос, и с усмивка се отправям към Богдана Костуркова. Поли Трифонова обикаля вдъхновено и леко нервно познатите и размахва цигара, нейно вечно и неотлъчно оръжие и реквизит. Познавайки дивния ѝ нрав и нетърпимостта към рутината, съм подготвена за изненади. Мястото на втория етаж е просторно, актьорите се разхождат небрежно сред публиката и комуникират. Това, което ще се случи не е точно представление в класическата му форма, а споделяне. Споделяне с публиката за раждането на спектакъла, за неговото творческо пробуждане.

„Хронолог“ е нещо, което днес бихме нарекли по-скоро „пърформанс“. Аналогът на български звучи далече по-простичко, затова го избягваме. Представяне и изиграване, тоталност на театралното присъствие и откровеност – това са основни мотиви при изграждането на хронологичното изживяване. Актьорите се подготвят пред публика, говорят помежду си, подават си реквизит и се питат дали са готови. На голямата маса е заслан найлон. Застанали от четирите страни на масата, те го вдигат, спускат и разстилат. Платната са опънати, после успокоени. Могат да започнат. Оттук насетне ще преживеем едно събитие, което трудно може да се разкаже в правилен ред – въввлечени сме в един миниатюрен, но суров свят, в който куклите са направени сякаш от кал и пръст. Театралният декор прилича на изоставена пустош, някаква суха и забравена от цивилизацията земя, в която се разиграва всеки отделен етюд. Драматургията е откъслечна поезия, която представя отделни мигове от живота на хората в движение, което по-скоро изглежда като застинало. В основата на всяко едно от парчетата е безкрайната повтаряемост – каквото и да се опитат да направят куклите, то се връща обратно. Всяка игра, всяко действие, целящо краен резултат, бива иронично повалено от невидима сила и малкият човек трябва да започне отначало. Хронологът тук е кръговрат, житейски лабиринт, в който изначалното ни желание за щастие се превръща в поредица от действия без видим изход. Действие-бездействие. Присъствие-отсъствие. Логика-хаос. Един от най-възбуждащите етюди за мен, бе копаенето на пръстта – малка кукла, която всеотдайно копае, а ръката на актьора, човешката ръка, връща пръстта в дупката. И отново. И отново. Ръката, която копае, и ръката, която връща. Ръката, която създава, и ръката, която разрушава. Метафора за

изкуството и живота – същата ръка, която движи куклата, може до безкрайност да бута пръстта отново в дупката. С едно единствено движение на пръста си. Пръстта на земята и пръстът на човека в неутолима битка за оцеляване. И двете свързани завинаги в една меланхолична сплав.

Музиката на живо, съчетаваща популярни френски шансони и балкански фолклор, засилва усещането за преливане на смисъла и смесването на емоциите. Това ярко наслагване на звуци и мелодии създава усещането за някаква необозрима космичност на човешкото съществуване, отвъд неговите граници, отвъд съзнателното му живеене и присъствие на Земята. Хронолог е малка извадка от човешкия живот, той е театрален опит да се овековечи в един миг необяснимостта на този дивашки кръговрат. Ето някои думи, написани дни след гледането на „Хронолог“, парче от смачкан тефтер:

„Нямам представа какво точно означава думата „хронолог“. Не я потърсих в речника. Имам някаква бегла идея, или по-точно нося собствено усещане за това как изглежда, как се държи, има ли възпитани обноски. Чувам я как звучи, езикът ми прави няколко подскока и после се прибира на топло, докато я изричам. При всички положения хронолог е нещо, което обикаля света, търси истината за неща, които нямат реално предназначение. Най-често неизричани желания, сънища със странни герои, мечти отвъд земята на хората. Хронолог може да бъде и дума, която участва деликатно и ненаатрапчиво в света на изкуството. Изборът на жанр и стил е без значение.

Хронолог е изследване на възможностите на актьора в непосредственото раждане на спектакъла точно в дадения миг. Той е проучване на присъствието на публиката в тоталната ѝ близост с почти свещеното полагане на сценичното действие тук и сега. Той е и лаборатория за измисляне на театър, в която участниците са всички, които са останали в стаята, залата, пространството. Драматургията е бегло и де-

„Малък театър на края на света - Опус II“
Снимка
Катерина Георгиева

ликатно набелязване на точки от изкривената плоскост, по която се движат малките кукли. Тя може да е всяка невидима дума, която провокира актьорите да раздвижат куклите по плоскостта и да възникне между тях тишина, прииждаща от осветлението, тайнството на движението на същите кукли, силата на метафорите пръст, хартия, вода, дърво.

Хронолог е застинало и придвижване едновременно, театър и игра, реалност и вълиебство. Публиката си позволява да надникне притаено и с любопитство в зоната на случване на тази миниатюрна куклена поезия – без конкретен сюжет, без реплики, без конфликт.

Хронолог е отгатване на емоция, чувство, мисъл, тема, посока. Той е бягство от скучността на познаваемото, видимото, показващото се в театъра. Той е движеща се изложба, която импровизира с преексплоатирани сцени от живота ни, с човешки състояния като тъга, самота, разочорование, с повтаряемостта на ежедневните битки, с невъзможността да се живее по-пълноценно. Той е миниработилница за ирония и вглеждането отблизо на един малък свят, където интимността на изкуството надделява над рутината на живеенето и го превръща в чувствително изживяване на мига.“ ■

A chronologist between Nice and Vidin – far away from time

Katerina Georgieva

The show was part of the cultural programme of the Bulgarian Euro-Presidency and was created in terms of the project “A chronologist – storyteller about time”, joint production of Vidin Puppet Theater and Puppet Theater “De la mousse” in Nice (France). Director and stage designer – Ezequiel Garcia Romeu, playwright – Laurent Kayion, sound environment – Angel Simitchiev, live music Joro Ivanov. Cast: Iroslav Petkov, Hristo Ivanov, Margarita Kostova, Teodora Rashed, Plamen Kanev. The

premiere took place on the 12th of April 2018 in Vidin. It was also played in the French Cultural Institute in Sofia, located on the Slaveykov Square.

“A chronologist” presented an adventure through Vidin and France, which should have received better coverage in the field of culture. A project, which based its origins somewhere in the far North West of Bulgaria, which in fact was seen as very embarrassing by the theatric critics, and compared to a show in Lyulin, a